

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26/I.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26/I.

LIST

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo

Stane četrtletno: K 10.000

Za Jugoslavijo

četrtletno: Din. 25.

Posamezna številka 1000 kron

Leto IV.

Dunaj, 18. junija 1924.

Št. 25.

Današnji številki so priložene položnice.

Slovinci na Koroškem.

Velikovec je od nekdanj nemškutarsko sršenovo gnezdo. Čim manjši je splošni pomen te nemške trdnjave, tem večji je od nekdanj njen krik. Z domačini bi se Slovenec polagoma še zmenil, a od nekdanj ima vsenemštvo ta kraj za neko predstražo in tja pošilja kar svoje najzanesljivejše ljudi. Z uradnimi službami v Velikovcu je že v stari Avstriji razpolagal nemški Volksrat in tisti nesveti svetniki vladajo ta nesrečni kraj še zdaj.

Dne 1. jun. je čutil list „Freie Stimmen“ zopet potrebo, povedati vsenemškemu svetu, v kakšni nevarnosti so velikovski vsenemški svetniki. Poglejmo njihove skrbi:

1. Organizacija slovenske stranke deluje kakor poprej; skoraj vsako župnišče v jezikovno mešanem okolišju je politična agentura! Povsod se vidijo tiste prikazni, ki so l. 1918. privedle do katastrofe. Jugoslovanska strahovlada se upa na dan celo v občinah, ki so jezikovno povečini nemške. Tako javka imenovani list.

Pri sedanjem slabem vremenu muči nemške stare kosti skrnina. Velikovski okrajni glavar je proglasil župne urade kot svoji oblasti podrejene pisarne, morebiti ima on v župniščih svoje slovenske politične agenture? Gospodje politični in drugi uradniki skrbite, da ne bodo naši uradi politične agenture, potem bo morebiti tudi duhovnikom lažje izhajati brez politike, ljudstvo bi našlo varstva v postavah. V sedanjih razmerah pa je slovenski duhovnik tukaj edini varuh našega slovenskega ljudstva. Duhovniku „nepolitični“ gospodje uradniki ne morete do živenga. In zato je ta duhovnik, ne župnijski urad, dolžen svojemu narodu, stati naprej na njegovi strani. Novo nam je, da naši boječi slovenski kmetje, ali kedo neki, velikovski Nemce strahujejo! Dobro znamenje bi

to bilo. Včasih je treba, ako nas kedo tepe, udariti tudi nazaj. A kar v resnici naš kmet ne more, bodo le poskrbeli naši socialni demokratje, ki sicer niso naši prijatelji, a privoščiti je vsenemcem le, da je mladež, ki so jo oni vzgojili, tako uporna.

2. „Duhovniški narodni svet v Celovcu zgradil je škofa z zidom, da neprijetnih stvari o slovenskih duhovnikih ne izve.“ Tako toži „Freie Stimmen“ naprej.

Reveži celovski Nemci! Kakšne čase so doživeli. Metnic in drugi prostozidarji so še smeli do prejšnjih škofov, da so jim poljubovali roke; ne škofje prostozidarjem, marveč narobe. Zdaj pa so Slovenci, kakor pravi vsenemški list, škofa „zazidali“. Bog ve, če škof sploh še živi? Za Slovence je pa v tem poročilu le neka častna vest: škof ne izve slabih reči o slovenskih duhovnikih, zato pa marsikaj slabega od nekaterih, ki so kot narodni Nemci prišli na slovenske župnije, Celovec se je pa žalibog v cerkvah že precej iznebil Slovencev in kmalu na merodajnih mestih ne bo več nobenega. Morebit bodo potem Nemci lažje poučevali bodoče škofo.

3. G. Poljanec „Fr. St.“ očitajo, da ima na vesti prvo krvavo žrtev na Koroškem. Stvar se je stokrat že pojasnila, da g. Poljanec ni imel z nekim pobojem prav nič opraviti, in če bi bil imel, ali bi se ne bil upal nemški državni pravdnik prijeti ga? A vsenemška stranka je postala v deželi stara klepetulja. Ko drugega ne ve, obrekuje naprej in pogreva stare laži, dobro vedoč, da na Koroškem Slovenec političnega nasprotnika nikjer ne more tožiti.

4. Mohorjeva družba tem ljudem posebno smrdi. Zato očita vsenemški list raznim gospodom, zlasti Uranšku in dr. Zeichnu, da sta v cerkvi pozivala ljudi k naročbi. Torej v Pliberku in Žvabeku gre še tudi kak vsenemec v cerkev, sicer bi tudi ti ne vedeli o Mohorjevi družbi kakor drugod ne vedo nič, če-

tudi vsi slovenski duhovniki opominjajo vernike na naročbo omenjenih knjig. Morebiti bo velikovski okrajni glavar zdaj tuhtal, kako naj se pridige podvržejo njegovi cenzuri, to se pravi: v bodoče bo treba, da v Velikovcu okrajni glavar s pomočjo lutrovskega pastora, ki prihaja tja, zloži pridige za slovenske fare. Ko bi bil Bismarck okrajni glavar v Velikovcu, bi bil to že davno izvršil, in nemstvo bi ne bilo več v toliki nevarnosti. O Mohorjevih knjigah pravi vsenemški list, da so državi sovražne, kdor jih razširja ni državi zvestega mišljenja, takšni ljudje ne bi smeli zavzemati javnega mesta in država ne bi smela jih plačevati. V tem se mi z nemškim listom precej strinjamo. Že pred vojno smo naprej opozarjali na vedenje vsenemških uradnikov, ki jih je Avstrija plačevala, a so služili Prusiji ter klicali naprej svoj „živijo Hohenzollern!“ Vse vsenemštvo ni bilo skoraj nič drugega, kakor delo zoper Avstrijo, a avstrijski kruh so le jedli. In danes! Kakšno „državno mišljenje“ pa imajo ti ljudje? Dokler je bila marka kai vredna, je bilo njihovo državno mišljenje marka, zdaj je to mišljenje nekoliko utihnilo.

A mišljenje! Tisto pozna le ljubi Bog. Reči smemo, da velja tem Nemcem državno mišljenje: je dijaške pesmi „ubi bene ibi patria“, to se pravi: kdor me najboljše plača, ima moje mišljenje. Nekoliko značajnejši smo Slovenci; svojega prepričanja nismo prodajali in ga ne bomo. Stojimo pa na stališču, da o mišljenju nima nihče soditi, noben sodnik, le Bog sam; misli so bile še povsod proste in bodo tudi pri nas. Ako pa bo Slovenec kaj storil proti postavi, prepričani smo, da ne uide, kakor tisti, ki je v vlaku napadel g. Poljanca, pa so le to dognali, da je iz vlaka ušel, ali tisti ljudje, ki so nastrelili g. Limpla, pa jih še do danes niso našli. Danes tistih sledi seve noben policijski pes ne bo več izvohal, saj niti tistih ljudi ne najdejo, ki so oropali štirikrat jugoslovanski konzulat.

PODLISTEK

Kovač Franc:

Št. Jur in okolica.

Poleg Virunuma na Gosposvetskem polju in Teurnije je šentjurska okolica eden izmed zgodovinsko važnih krajev na Koroškem. Sicer se ne piše v zgodovinskih knjigah mnogo o tem kraju, vendar rimska grobišča, mnogoteri rimski napisi in najdene izkopine pričajo, da je obstajala tukaj, najbrže na mestu, kjer se nahaja sedaj vas Važenberg, precejšnja rimska naselbina. Leta 1879. so našli pri oranju na važenberškem polju rimske novce iz III. in IV. stoletja po Kristusu, katere je bivši g. župnik šentjurski, Bauer, izročil celovškemu deželnemu muzeju. Leta 1906. so istotam pri kopanju zadeli na rimska grobišča, izkopali dobro ohranjene okostenjake, potem prstane, zapestnice in zaponke iz bronu.

Domneva se, da je stalo tukaj rimsko mesto Sala, katero omenjajo rimski zgodovinarji poznejše dobe, kot važno naselbino v provinciji Norikum. Verjetno je, da je imenovana naselbina stala tukaj ob važni rimski cesti, ki je peljala iz Italije na sedanjo Ljubljano, čez Je-

zerski vrh na Tinje, kjer so Rimljani premostili Dravo, od tam do sedanje državne ceste pri „Krajcarju“, odkoder se je cesta cepila ter je peljal en del čez Jadovce mimo Št. Tomaža na Virunum, druga cesta je pa peljala skozi Svinjski graben mimo Frankovca in Škofljice, mimo sedanjega Št. Jurja na Mostič, Hüttenberg. Breže in od tam proti Dunaju. Po tej poti so izvažali Rimljani iz Hüttenberga v Italijo slovito noriško železo, mimo naših krajev so iz Italije pošiljali rimske vojske na Donavo v obrambo državnih mej proti barbarskim vpadom. Tu mimo je peljal cesar Mark Avrelij svoje legije, ko je l. 168. p. Kr. pri Ogleju premagal Markomane in Kvade ter jih preganjal do sedanjega Dunaja.

Nad vasjo Važenberg se dviga 150 metrov visok, strm, kopičast in slabo zaraščen hrib s starodavno cerkvico Št. Lamberta. Na strmi pečini, tik ob prepadu, se je nahajalo rimsko taborišče (kastel), katerega zidovje na vzhodni strani je še ohranjeno. V taborišču je bila stalna rimska posadka, ki je pod poveljstvom pretorja skrbela za red in varnost okolice. Od tukaj so tudi rimski jezdec spremljevali državno pošto od ene postaje do prihodnje. Sredi taborišča se je nahajal poganski tempelj, posvečen Jupitru dolihenu. Sedanja cerkvena

je sezidana iz kamena podrtega svetišča, kar pričajo mnogoteri vzdani rimski napisi.

Rimski ostanki se nahajajo tudi pri župni cerkvi. Pri stranskih vratih stoji zunaj na zidu kapitél rimskega stebra, prenešen najbrže na en način od Št. Lamberta, izklesan iz zrnčastega peščenca, okrašen z lepimi kaneliranimi lilijami, z obrazom na vsakem oglu in se vporablja sedaj kot kropilnik za blagoslovljeno vodo. Na severni strani cerkve je vzdani en del tempeljskega nadstavka (metope), z reliefom, predstavljajočim bežeče košute.

Tukajšnja rimska naselbina je bila pokončana za časa preseljevanja narodov, istočasno kot Virunum. Divji narodi so od severa in vzhoda prodirali v Italijo in med potom pokončali vse naselbine, da ni mnogo sledu o njih. Latinski prebivalci rimskega Norika so zapustili naselbine in se preselili v Italijo. Za časa one divje in žalostne dobe, ko je vladala sila in moč, so najbolj trpele naše pokrajine. Leta 451. p. Kr. rojstvu, ko je hunski kralj Atila peljal vojske v Galijo, so prebivalci rimskih naselbin zapustili naše pokrajine in odšli v Italijo in Huni so prazna bivališča porušili in sežgali. (Dalje prihodnjič.)

List stane od 1. julija do 30. septembra za:

Avstrijo	10.000 K
Jugoslavijo	25 D
Posamezna številka	1.000 K

5. „Freie Stimmen“ se potem po vrsti zaletavajo v razne osebe. Oseben boj je veljal med poštenimi ljudmi povsod za nekaj nedostojnega. Saj še človeku, ki je bil radi tatvine zaprt, ne smemo očitati: t a t s i; Ako nas toži, bomo obsojeni, in morilcu ne smemo očitati: morilec si, sodnik nas bi obsodil. List, ki napada osebe, se navadno imenuje „revolver“-list, to se pravi list, ki ob cesti preži, kakor laški bravo-razbojnik: „denar sem, ali pa te počim“, denar sem, če ne, te ubijem! G. Limpla so razbojniki nastrelili, a jih niso našli. Zdaj pa pravi nemški list, da si je Limpl naprtal sovražstvo vseh Koroški zvestih Slovencev! Kje pa so ti? Povejte nam gospodje v „Fr. St.“ vsaj par tistih svojih Slovencev, a Slovenci morajo biti, ne vsenemška sodrga.

Potem se list zaletava v gospoda župnika Riepla in dr. Cukalo, ker sta postala duhovna svetovalec. Treba bo menda v bodoče imenovanje duhovnih svetovalcev izročiti velikovškemu okrajnemu glavarju ali Volksratu v Celovcu, ako ta še obstoji, ker se nam le zdi, da tu velja stari pregovor: Ko ni denarja, ni Švicarjev. In ko je hotel sotrudnik nemškega lista biti že temeljit, izvohal je se župnika Maierhoferja, ki je iz Gorice moral oditi in je prišel v Gorje na Zili. G. Maierhofer se je pred vojno v neki nemški družbi neprevidno izrazil o starem cesarju, ne na kaki agitaciji, ne v javnem govoru, marveč v privatni družbi. Stvar je bila zelo dvomljiva, ker se je tožba dvignila čez leto, da se župnik ni mogel več spominjati na besede, ki so bile morebiti tjavendan povedane ali pa jih sploh ni rekel. Verjelo se je nasprotnim pričam, župnikovim ne, in nato je bil župnik obsojen v težko ječo! Ti težki ječi se je s tem izognil, da je vzel s škofovim dovoljenjem puško in šel kot prostak na bojišče, kjer si je zaslužil s hrabrostjo raznih odlikovanj. To politično postopanje zoper Maierhoferja je tedaj smrdelo gor v nebo. Kako se je nemška gospoda tedaj cedila patrijotičnih slin, kakor voliček, ki ima kugo na gobcu. Kaj pa so tisti gospodje govorili proti cesarju ob nolu države, in kaj govorijo v svojih krogih leti patrijotije še zdaj! Konečno se zaletava nemški list še v šmihelskega občinskega tajnika g. Krala. Ta stvar še ni rešena, in sicer velja načelo, da se v rečeh, ki jih sodnija preiskuje, v listih ne sme razpravljati in tako vplivati na potek pravde. A za nas tudi to ne velja. Slovenec je vogelfrei!

Ves ta članek je dokaz, kako slabo je razmerje med Slovenci in Nemci na Koroškem in kako malo je tem ljudem verjeti, če svetovno javnost naprej farbajo, kako so jim Slovenci dragi, kako imajo vse pravice. Imamo pravice, da, a le tiste, ki jih nam merijo naši nemški prijatelji, in s temi nismo zadovoljni in ne bomo.

POLITIČNI PREGLED

Avstrijske skrbi. Začetek mesca je stal v znamenju atentata na dr. Seipela. Pretekli in ta teden se je obrnila pozornost avstr. prebivalstva na Ženevo, kjer zboruje Društvo narodov, katerega potek je za nas velikanskega pomena. Obravnava se zadnja doba sanacijske periode, normalni proračun in kaj se ima storiti z ostankom posojila Društva narodov. Znano je nam, da se vlada v polni meri ni posluževala posojila in da so ostale še zdatne svote. Dosl. se še ne more z gotovostjo reči, kako bo zasedanje končalo, vendar se čuje, da avstrijske vprašanje sedaj še ne bo rešeno, temveč se izvoli poseben odbor, ki bo stanje sanacije v soglasju z našo vlado proučeval in predložil poročilo jesenskemu zasedanju Društva narodov, ki bo tedaj izreklo zadnjo besedo.

Medtem pa prebivalstvo ne pozablja na dvoje važnih notranjepolitič. vprašanj, na carinski zakon in uradniško mezno reformo. Po-

slanci so sicer na počitnicah, zato pa tem več zavisi od dela posebnih odborov, ki so sestavljeni iz pristašev vseh strank. Kar bo sklenil odbor, to bo skupščina sprejela. Mi smo naše stališče k carinski tarifi že zavzeli.

Drugo važno vprašanje je, še vedno nerešeno vprašanje uradniških plač. Ze mesece se pogaja vlada s svojimi uradniki, ali do rešitve še vendar nismo prišli. Vlada je predložila sicer že konkretne predloge, ki pa uradništvo niso zadovoljili. Vlada trdi, da uradniške zahteve ne more v polni meri izpolniti, ker je vezana na ženevski protokol, ker druge postavke v korist uradnikom v proračunu ne more znižati, zvišati postavko uradniških plač pa zopet Društvo narodov ne bo dovolilo. Med uradništvom se je pojavilo nesoglasje. Čeravno je ponudila vlada prav lepe plače, hoče uradništvo položaj vlade izrabiti in izsiliti, kolikor se pač izsiliti da, ne oziraje se na davkoplačevalce, proti katerim nastopajo naduto, kot bi bil davkoplačevalec mesto njih na svetu in ne oni.

Naša stvar v Ženevi menda čisto dobro stoji. Naši delegati se pridno posvetujejo z dr. Benešem in dajejo finančnemu odboru zahtevana pojasnila. — Stanje dr. Seipela se ni izpremenilo. Po poročilih zdravnikov poteka zdravljenje ugodno.

Jugoslavija. Vlada misli zamenjati nekatere ministre in se posvetuje, kako stališče bo zavzeti v slučaju izrednega zasedanja, ki ga opozicija zahteva. Ugiba se, da bo vlada zopet podala ostavko in izposlovala dovoljenje za razpis novih volitev. — Radič se nahaja v Moskvi. — Za mariborsko in ljubljansko oblast sta bila imenovana nova velika župana dr. Pirkmajer in Baltič. — Ljubljanski obč. odbor je vlada razpustila in imenovala dr. Krejčija komisarjem.

Nemčiji je grozila sedaj zopet železničarska stavka. Z ozirom na položaj so se izrekli pripravljene za pogajanja, ki so kolikortoliko uspela. Vlada je pristala na izboljšanje mezd in sicer za 5 fenigov na uro. Deveta delovna ura se ne smatra za čezuro. V tej točki ni prišlo do sporazuma. — Iz Porurja izgnani in obsojeni Nemci se vračajo na svoja mesta. — V Mainzu je privezalo 5 nemških nacionalistov francoskega varstvenega nadzornika Munchyja na železniške tračnice, da bi ga povozil vlak. Z naporom vseh sil se mu je posrečilo, zvaliti se med tračnice, da ga takoj nato došli brzovlak ni poškodoval. Poleg njega se je našel listek z napisom „Westfalen—Freibund“.

Izgredi v Italiji radi davkov. Kmetje v občini Teano so se uprli plačevanju novih občinskih davkov. Zbralo se jih je okoli tri tisoč ter so vdrli v občinske urade in jih popolnoma razbili. Popolnoma so uničili tudi davčni urad. Končno so poslopje zažgali. Ko je prišel občinski komisar, so ga napadli s kamenjem in batinami. Niti orožniki niso mogli ugnati ljudstva, prišlo je do hudega spopada med kmeti in orožniki in sta bila dva orožnika težko ranjena. Šele, ko so prišle čete in ojačenja karabinjerskega oddelka iz Neapolja, se je vzpostavil red.

Dr. Wilfanov govor v italijanskem parlamentu. Dne 7. t. m. je imel slovenski poslanec dr. Wilfan v italijanski zbornici velik govor, ki je predlagal, naj vlada natančno poroča o vseh zakonodajnih ukrepih glede tujerodnih manjšin v novih pokrajinah, zlasti na šolskem polju in rabi njih jezika v javnih uradih in pred sodiščem. Povdarjal je važnost manjšinskega vprašanja tujerodnega prebivalstva. Nikdo ne more odrekati narodnim manjšinam najelementarnejših pravic, da ohranijo svoj jezik in pleme. Ako Italija prizna te pravice, reši obenem zelo važno vprašanje meja. Naj se v zbornici otvori razprava o postopanju z narodnimi manjšinami. Vlada je dobila zaupnico. Proti so glasovale opozicijske stranke, dva Nemca in dr. Wilfan.

Italija. Italijanski fašisti se poslancev opozicije strašansko boje in se jim ne upajo postaviti po robu z ostrino jezika. Poslužujejo se dosti radikalnejših sredstev, ki so vsekakor v stanju, prizadetim osebam jezike popolnoma zavezati. Zelo neprijetno je za fašisti, ako svet sliši, da vladajo samo z nasiljem, puško in no-

žem. Neljube osebe kratkomalo pomorijo. Ko se je govorilo v skupščini o vladni izjavi, je poslanec združenih socialistov ostro napadal fašiste in jim očital na podlagi dejstev razna nasilja. V parlamentu je prišlo tedaj do pretepa. Posl. Matteoti se smatra za enega najzmožnejših socialističnih voditeljev in bi imel drugi dan svoj govor nadaljevati. Ko je hotel iti v parlament in je stopil iz hiše z govorom in obtežilnim materijalom v žepu, ga je obkolilo 5 fašistov, ki so ga vrgli v avto, ga peljali izven mesta ter ga tam umorili. Truplo se je našlo. Ako fašisti te metode ne bodo opustili, ne bodo mogli se veseliti dolgega življenja. V zadevo je zapletenih več visokih funkcionarjev. Izvršilo se je že nebroj aretacij odličnih fašistov. Opozicija se sej parlamenta ne udeležuje več. Razburjenje je veliko.

Mussolini se močno trudi, da bi zadevo umora razčistil. Javnost je ogočena in daje duška ob prilikah mnogobrojnih demonstracij v Rimu. Javno mnenje se ne obrača toliko proti fašizmu kot takšnemu, temveč proti gotovim elementom, ki povzročajo že dolgo strah in trepet. Doslej je zaprtih že preko 70 fašistov, državni podtajnik Finzi in predstojnik poročevalne pisarne Rossi sta zapletena v umor in sta morala na zahtevo Mussolinija izstopiti iz službe. Skupščina se je odgodila.

Francoska. Ker levica ni hotela stopiti z Marsalovo vlado v stike, se je Millerand moral udati sili in odstopiti. Znaprej bo zopet odvetnik in poslanec. Marsalovi vladi je preostala tedaj samo naloga, da prečita predsednikovo poslanico in izvede volitev novega predsednika republike. Stranke so pač povsod enake. Vsaki se gre predvsem za oblast, in če pride do večine ali na krmilo kaka nova stranka, pomete z vsemi, ki niso njeni pristaši. Tako je tudi mogoče, da ima francoska republika od svojega postanka l. 1870. do danes že 68. vlado in 12. predsednika. Millerand je bil predsednik 3¼ leta. Dne 13. t. m. se je vršila v Versailles volitev novega predsednika. S 515 glasovi od 860 veljavno oddanih je bil izvoljen Doumergue. Prej pa je izvedla poizkusno volitev še levica, pri kateri je dobil predsednik zbornice Painlevé 306 od 475 navzočih glasov ter je moral vsled tega od kandidature odstopiti, da se prepreči cepitev glasov. Novi predsednik republike je prevzel vladne posle, Marsalova vlada je po izvršitvi svoje naloge odstopila, novo vlado pa bo sestavil še ta teden Herriot. V Londonu že komaj čakajo na rešitev krize, da bi se premiera mogla že enkrat sestati in pogovoriti o reparacijskem vprašanju, ko je preteklo že toliko dragocenega časa. Sestanek se vrši v najkrajšem času. — Macdonald in Herriot sta se pogodila v sledečih točkah: uveljavljenje Davesovega poročila in upostava gospodarske enotnosti Nemčije, izpraznitev Porurja, ko izvede Nemčija predloge poročila, rešitev vprašanja zastavnih pravic potom Društva narodov, pristop Nemčije k Društvu narodov in nadzorstvo razorožitve po Društvu narodov.

Albanija. Uradne vesti iz Tirane poročajo, da so zmagali uporniki in da je pregnana diktatorska vlada, nacionalisti so gospodarji položaja. Tirana se je zasedla brez bojev. S tem pa bratomorstvo še ni končano in bo preteklo še precej časa, predno ne nastopi pravi mir. Nacionalisti se bodo bili najbrž še med seboj, ker je južni del za vlado škofa Van Nolja, sev. pa za vodjo vstašev, Redžef Salo, ki imata nalogo sklicati narodno skupščino, da se sestavi ustavna vlada. Ahmed beg Zogu je zbežal iz Tirane in pripravlja nove čete za pohod proti vstašem. Po zavzetju Tirane se je Redžef Sala zahvalil francoskemu, italijanskemu in jugoslovanskemu konzulu za nevtralnost njih vlad med vstajo. Dokaj bogata, a na prometnih sredstvih siromašna država, z neprestanimi notranjimi spori ubožava.

Japonska je dobila novo vlado. Sestavil jo je Kato, ki je vodja protiamerikanskega gibanja. Amerikanci so vsled tega razburjeni. — Ravnatelj kino-gledališč nočejo več predstavljati ameriških filmov. — V Jokohami je bil izvršen na amer. konzulat napad.

DOMAČE NOVICE

Cenjeni naročniki naj blagovolijo prekoslej položnice izpolniti in odposlati naročnino, da se ne zgaube ali kam založijo. Boljše je poslati več kot premalo. Mnogo naročnikov-zamudnikov je dobilo opomine. Dolg prištejte k naročninici za tretje četrtletje in pošljite vse obenem. Izpiske hranite in pripišite vsako vplačilo, da boste imeli vedno točen pregled.
Upravništvo „Koroškega Slovenca“.

Napad na slovensko prireditvev. Društvo slovenskih diletantov v Borovljah je uprizorilo na binkoštni pondeljek pri Cingelcu v Glinjah veseloigro „Karlova teta“. Igra sama na sebi je čisto nekaj nedolžnega. Tudi vedno napolnjena Cingelceva dvorana je priča, da vlada za slovenske prireditve veliko zanimanje ne samo pri Slovencih, ampak tudi med treznimi nasprotniki. Kar pa se je zgodilo na binkoštni pondeljek, pač kaže naše kulturonošce v najlepši luči. Prišlo je kakih 6 do 8 pristašev Orgešov in nacionalnih socializmov, ki so zasedli prostor na galeriji na obeh straneh odra. Komaj se je dvignil zastor, so začeli pljuvati na oder in občinstvo ter se spozabili celo tako daleč, da so metali smrdljive reči na občinstvo. Nam v resnici manjka izraza za tako olikano početje ter prepuščamo o tem sodbo nasprotnikom, ki so sedeli med našim občinstvom. Omenjeno bodi le, da so „Freie Stimmen“ pred kratkim prinesle popolnoma zlagan članek o naših prireditvah ter naravnost hujskale proti istim. Sad tega ni izostal. Le miroljubnosti našincev se imamo zahvaliti, da ni prišlo do spopada. Padovedni smo, ali bo ta list tudi še naprej pisal naj podasta naša poslanca izjavo, da smo Slovenci popolnoma zadovoljni z našo vlado? Omenjeno bodi še, da se je med občinstvom nahajal tudi tuj državljan, katerega so naši nemškutarji celo nekoliko spremljali in ki je izrazil o njih tudi svojo mnenje. Ako krožijo potem v inozemskih časopisih razne vesti, tedaj ne iščite krivce med nami, ampak primite sami sebe za nos. Omikanci s krivimi peresi so nadlegovali naše ljudi tudi že na predzadnji prireditvi ter posebno lepo pozdravili našega g. poslanca. Na tako vzgojo ste pač lahko ponosni! Zapomnite si, da so naše igre za poštene ljudi, ki hočejo imeti pošteno zabavo. Ako hočete pretep, pojdite na svoje prireditve, nas pa pustite, kakor pustimo mi vas!

Vinograd pri Velikovcu. Sv. Duh naj bi razsvetil vse one, ki nimajo pameti! Kakšni prijatelji smo bili pred volitvami. Obetali so nam, da bodo gmajno delili, pa ne občino Velikovec, ampak ono gmajno, kjer se svinje pasejo. O, zdaj je pa vse drugače. Kar čez Karavanke bi nas radi pognali. Posebno sirovo napadajo č. sestre v Narodni šoli, orožniki pa pridno poprašujejo po slovenskih časopisih; vsako kravarico najdejo in preiščejo, da ne bi imela „Bogoljuba“. Tudi na Mohorjeve knjige so strašno hudi. „Koroška Domovina“ je 1. aprila bila vsa že črno-zelena in zmerjala vse duhovnike, ki pobirajo udnino za Mohorjeve knjige. Mi pa pravimo, tam kjer so duhovniki za pošteno berivo, so tudi za lepo zvonilo. Skoraj povsod imajo že krasne zvonove, pri nas pa in v Velikovcu imamo samo plinkeje, čeravno v naši fari še ni bil nikdar tolikrat offer, kakor zadnja tri leta.

Mali Št. Vič. Boste rekli, kaj pa se še vi oglašate, ki ste umorili enega jugoslovanskega orožnika in se vam zato kaže sedaj tista bela žena. Ali oprostite, mi smo bili tudi že tedaj na svetu, ko so bili še boljši časi in smo hodili v Velikovec kupovat živino itd., ki je prišla iz Mežske doline, konji pa iz Štajerske. Ker je sedaj za Pliberkem meja, je za nas dosti slabše. Drugim je to zopet zelo po volji, ker imamo republiko in vsak nemškutar lahko dela kar hoče, dočim smo mi v svobodnem gibanju precej omejeni. Slovenec ne dobi lovske karte, četudi je neomadeževan in bi jo rabil, zato pa nosi vsak drugi orožje nele pri nas, temveč tudi na Dunaju. Če prosi Slovenec za obrtno dovoljenje, ga ne dobi, niti v Jugoslavijo ga ne puste. — Včasih je bil v našem Velikovcu pri mestnih vratih napis: Tukaj je beračenje pre-

povedano. Sedaj tega napisa ni več in če greš po katerikoli cesti, ki drže v Velikovec, vidiš polno beračev, ki tako milo prosijo slovensko za božji dar, in kar naberejo v sredah od kmetov, imajo za celi teden dosti. Kmet jih vzdržuje. Ne zavidamo jih: Bog je reveže ustvaril, da morejo izviševati drugi dobra dela. Čudno je le, da Velikovčani ravno te reveže, ki jih živi kmet, pri volitvah izkoriščajo proti kmetom in še posebno proti Slovencem.

Ruhštat pri Velikovcu. V Velikovcu delajo nekateri gospodje temeljito na tem, na kakšen način bi se Slovencem popolnoma iznebili. Po plebiscitu so jih pretepali, jim zažigali domove itd., sedaj pa jih hočejo izstradati: 2 leti so pustili stradati g. Perkovnika v Narodnem domu, skoraj 4 leta že strada g. Škrlec v Grebinju in takih slučajev bi vam mogli naštet še mnogo. Naduti Heimatdienst in Heimatschutz ne pripustita Slovencem nobene obrti. Na eni strani jim ne dajo zaslužka, na drugi strani pa zahtevajo ogromne davke in diktirajo milijonske kazni poleg pretenj z zaporom. Kakor se sliši, se pobirajo za Nemce v rajhu milodari po celem svetu, na koroške Slovence pa so pozabili vsi narodi. Tudi mi radi postrežemo Nemcem, ki trumoma romajo po cesti iz Celovca v Velikovec ali obratno. Imamo priložnosti dovolj, jih nasititi vsak dan kakih 10 po številu, ki pridejo s praznimi nahrbtniki, kakor je stara nemška navada. Najodličnejša oseba je pač le kmet, in tisti, ki je najbliže ceste, je prisiljen, jim postreči in jih nasititi, da vsaj mirne grede svojo pot kamor so namenjeni, povečini pa v gostilno, kjer zapijejo svojo brezposelno poporo.

Koženavra. (Smrtna nesreča vsled malomarnosti.) Priskakljaj je na cesti 15 mesecev star sinko tukajšnjega krojača Čavka. Usoda je hotela, da je privozil tedaj mimo hiše voznik piva, kateremu se je mali otrok izognil na rob ceste poleg jarka, a ga je voznik vsled malomarnosti ali pijanosti zadel z na stran visečim sodom s tako silo, da je otrok umrl. Na krasno ovenčanem mrtvaškem odru so vzeli žalujoči stariši od svojega ljubljenca slovo. Vsem, ki so se dne 12. majnika pogreba udeležili, posebno č. g. župniku Singerju, izrekamo tem potom srčno zahvalo. Žalostim starišem pa naše iskreno sožalje!

Šteben pri Dobrli vasi. (Ogenj.) Dne 10. t. m. je zlobni ogenj uničil lepo pd. Dumplnikovo posest. Hiša in skedenj z opravo in krmo sta postala žrtev ognia, samo živina se je dala še rešiti. Požar je povzročila nesrečna cigareta. Ko bi ne bilo teh cigaret, koliko manj nesreč bi bilo na svetu. Pazite na ogorke cigaret in jih potepajte, kadar jih vržete stran, da ne bodo tleli dalje in prinesli nesrečo!

Kotmara vas. Marsikdo že poprašuje, kaj pa je z našimi igralci, da se nič več ne pokažejo na odru. Pri zadnji prireditvi se je reklo, brž po Veliki noči se zopet vidimo pod kakim kozolcom, kjer je več prostora za gledalce. Vsaj smo videli zadnjič pri lcu, kakšno zanimanje je zbudila igra „Domen“, ki je povsod priljubljena in ki bi se imela ponoviti. Škoda tudi za novi oder, ki mora tako počivati. Dolg čas nam je že postalo; včasih se pač človek vendar rad malo razvedri, četudi ni več tako mlad. Torej, dragi igralci, kličem vam, vzdramite se iz spanja! Na svidenje v kratkem pri kaki igri.

Št. Lipš pri Dobrli vasi. (Smrt.) Velike lepe nove zvone imamo, ali tako žalostno ti zvonovi še niso peli, kakor tedaj, ko smo k zadajemu počitku spremljali pridno gospodinj, dobro mamo, gospo Barbaro Safron, pd. Brunnico v Zagorjah. Teden navrh, dne 22. maja 1924, pa smo spremljali k zadnjemu počitku, v domovino večnega majnika, ob ogromni udeležbi prijateljev in sorodnikov Šemunovega Lojzeja na Plaznici. Zavratna pljučnica je napravila v par dneh iz mladega, tihega, mirnega in zavednega mladeniča mrliča. Globoko je ljubil svoje stariše in zavoljo tega je pa tudi žalost starišev neprenesljiva. Mladi Lojzej, počivaj v miru tam, ker ni nadlog ni bridkosti, na svidenje nad zvezdami!

Sele. Gradba naše nove ceste dobro napreduje. Popolnoma gotova je že spodaj ob

potoku do Hajnzičeve žage, tam naredi cesta ovinek nazaj in ta zadnji del ceste je zdaj v delu. Največ dela je s škarpami na Vorančevem zemljišču, kjer se nova cesta odcepi od stare, ker je treba tam zazidati del globoke hudournikove struge. Do jeseni bo cesta gotova. Kakor slišimo, nadaljujejo z delom ceste tudi v sosednjih Kortah, pa jih bomo mi s svojo prehiteli, čeravno smo pozneje začeli. Gorjančem se odpira svet!

Bilčovs. Kot povsod, tako so morali tudi naši lepi zvonovi med vojno umolkneti. Na male kose razbite so vrgli iz zvonika. Leta 1921 smo dobili k našemu malemu, ki nam je ostal puščen še enega tovariša. Letos smo se pa končno odločili, da naročimo za našo farno cerkev tri nove zvonove, sedanji mali zvon pa dobi podružna cerkev v Velinji vasi. Ta zvon je star že nad 400 let. Res mnogim rodovom je oznanjal skozi ta stoletja veselje in žalost iz bilčovskega zvonika, dal Bog, da bi ga tudi Velinčani še dolgo poslušali. Novi zvonovi bodo tehtali: veliki okrog 12.000, srednji blizu 700 in mali nekaj čez 100 kg. Vlila jih je zvoznar Kuterer na Dunaju. Stali nas bodo zvonovi sami 108 milijonov kron, z vsem drugim pa bodo gotovo prišli na 120 milijonov kron. Res velika svota, težko je breme, ki ga bomo morali nositi, zato zvonove že danes slišimo — četudi jih še nimamo — in sicer od ene strani bolj milo, — kot bi zvonili večerni ave, — pri požrtvovalnih, a na drugi strani so pa glasovi strašni, kot glas zvona kadar bije plat, — kjer ni požrtvovalnosti in dobre volje. Vendar upamo, da se bo znašlo zadosti radodarnih src, ki bodo pripomogli, da se zvonovi plačajo. Blagoslavljanje se vrši 22. junija 1924.

Pliberk. (Novi zvonovi.) Dne 25. majnika je obhajala širna pliberška župnija lep dan, kakoršen je usojen le malokateri župniji. Bil je kar dvojen praznik naenkrat: sv. birma in blagoslavljanje novih zvonov. Dolgo časa je bilo treba dregati, predno se je pliberška župnija vzdramila in odločila za nabavo novih zvonov. A ko se je končno le odločilo, je izvršila veliko delo: nabavila si je kar 5 zvonov naenkrat, ki imajo skupno težo blizu 4000 kg, največji sam 1900 kg. Že v petek 23./V. je bilo mesto priča tihe, a lepe slovesnosti: novi zvonovi so se namreč v ličnem sprevodu pripeljali s kolodvora k župni cerkvi. V sprevodu so bili med drugim jezdec, bivši vojaki, ki so prišli počastit prihod velikega zvona, kateri je posvečen spominu vseh padlih vojakov župnije in nosi tudi njihova imena; potem voz z „angeljčki“ (malimi otroci), šolska mladina in belo oblečene družice, katere so po dve in dve skupaj vodile konje. Nedelja 25./V. je privabila ogromno množico ljudstva v Pliberk. Ob 8. uri je bila pontifikalna maša, pred katero je slovensko pridigoval č. g. župnik Rudl. Nato so prevz. g. škof Adam podelili zakrament sv. birme okoli 300 otrokom. Po končanem birmovanju se je izvršilo pred cerkvijo blagoslavljanje novih zvonov v najlepšem redu. Zvonove so posvetili prevz. g. škof sam in imeli so tudi nagovor, ki je napravil mogočen vtis na vse. Pred in po blagoslavljanju so se prednašale tudi nemške in slovenske deklamacije. Slavnost je trajala do 12. ure. Nepozaben nam ostane trenutek, ko so ob 6. uri zvečer prvič zapeli novi zvonovi. In zdaj poje vsak dan in razlivajo svoje krasne glasove čez široko polje tja pod Peco in dol proti Dravi in vabijo vernike k cerkvenim opravilom. Bog daj, da bi dolgo vršili to svojo sveto službo.

Škocijan. Slovesnost, kakoršne Škocijan že dolgo ni videl, smo obhajali na binkoštni pondeljek. Nove zvonove so nam blagoslovili g. prošt iz Dobrle vasi, šentvidski g. župnik Kindlman je imel slavnostno pridigo, od blizu in daleč je prišlo veliko ljudstva se veselit s škocijansko župnijo. Mogočen pevski mešan in možki zbor je ubrano zapel pesmi: „Ko dan se zaznava“, „Iz stolpa sem“ in „Pojo, pojo zvonovi“, tako lepo, da smo vsi strmeli in bili očarani. Vso priznanje zaslužijo botri Dobrovnik, Kutej, Joger, Markinja, Stukinja, Rušinja, ter zaupniki po raznih vaseh, ki so s svojo darežljivostjo in potrpežljivostjo pri nabiranju pripomogli do tega, da ima danes Škocijan v Podjuni gotovo najlepše zvonjenje. Nad vse

pridne so bile naše žene in dekleta, ki so prelepo okrasile cerkev in slavoloke. Vsa čast pa tudi našim možem tesarjem in zidarjem, ki so spretno vse pripravili, da so vsi zvonovi dve uri po blagoslavljanju že zapeli. Ko je naše ljudstvo slišalo ubrane glasove novih zvonov, se je solzilo od veselja, kakor smo se žalostno solzili tedaj ko je nas vojna oropala starih zvonov. Škocijanski zvonovi stanejo okoli 120 milijonov. Hudo bode, a plačali jih bomo. Ne smemo zabiti, da je bil nad vse slovesen sprejem zvonov na binkošno soboto popoldan v Sinči vasi. Ob enem z nami so prišli po svoje zvonove Šmarkežani, Šentvidčani, Grabaljški in Mekričani.

DRUŠTVENI VESTNIK

Društven oder

s šest spremembami in z vsem, kar k vsakemu odru spada, prodamo, ker si sami nabavimo nov večji oder. Na ogled je in pogoje pove „Slov. kat. izobraževalno društvo v Šmihelu nad Pliberkom“.

Zahomec v Ziljski dolini. (Lurška pastirica.) Kdo se ni slišal o slavnom Zahomcu v Ziljski dolini, ki je slovel od pamtiveka radi svojega globoko vernega značaja, radi svojih storslovenskih šeg in noš in radi svojega gospodarskega napredka? Duhovitost in šegavost naših Zilanov je obče znana, med njimi pa prvačijo Zahomčani. Ni jih uklonila besna burja svetovne vojne, tudi ne preganjanja plebiscitne dobe. Prvi so bili po omenjeni strašni dobi, ki so neustrašeno razvili svoj slovenski prapor. Njih prosvetno društvo „Zila“ je takoj začelo prirejati shode in igre. Lansko leto je uprizorilo burki „Pri gospodi“ in „Kmet Herod“, letos na velikonočni ponedeljek pa so igrala zahomski dekleta petdejanski igrokaz „Lurška pastirica“, katerega so ponovile ob obilni udeležbi iz vseh sosednjih občin v nedeljo pred binkošti. Kdor ve, koliko je truda, skrbi, učenja, vaj in priprav za tako obsežno igro, pri kateri nastopi dvajset deklet in šest nežnih angelčkov, bo vedel tudi ceniti narodno navdušenje, katero edino je premagalo vse težkoče. Velika zasluga gre predvsem gospe Marici Zwitter, ki je vodila vaje in bodrila igralke. Uprizoritev sama je uspela nepričakovano dobro. Občinstvo je posebno očarala Kerenova Pavia, ki je igrala ulogo ošabne Grolice: v bleščeči svileni obleki in pristno aristokratskimi kretijami nas je tako očarala, da smo res mislili, da smo prišli v kak francoski salon. V ulogo Lurške Bernadke pa se je Hrepčeva Kačica tako pobožnoudano vživela in tako vodila, a vendar naravnopravno nastopala, da si je osvojila vpliv čez vse druge igralke, gledalce pa dovedla do solz. Mlado in slabo grofice Otilijo je nam ganljivo pokazala Krieglova Lizika, belo gospo — Lurško Mater božjo v duplini — ja pa predstavljala Štalarjeva Lizika po obleki in obrazu tako pristno in lepo kakor na lurških slikah. Izredno ljub in lep je bil večkratni nastop malih angelčkov v snežnobelih krilih, zlatih perutih in bliščečih kronah. Vrlo se je dopadla tudi skupina malih lurških deklet, ko so igrale pred Lurško votlino. Šegavokorajžni nastop Abujeve Pavlice je izzval po vseh dvorani prav srčan smeh. Ošabni nastop brezvernih malomestnih paša-županov je dobro pogodila Krieglova Marica. Omeniti moramo še, da je bila izgovarjava besed naravna, gibčna in neprisiljena brez ogabnih -il, -el in -alov. Upajmo, da nas vrli Zahomčani v jeseni zopet presenetijo s kako novo igro. Poletni pa bi bilo dobro in potrebno kako strokovno gospodarsko predavanje.

GOSPODARSKI VESTNIK

Indeks + 2. Od 15. maja do 15. junija je stopila draginja za 1,9 odstotkov, in sicer se je podražilo meso, kava in obleka. Cene krompirja, sladkorja, riža, svinjske masti, petroleja in premoga so padle. Eksistenčni minimum znaša za eno osebo v tednu 168.611 K.

Kovan denar. Pretekli ponedeljek je dala Narodna banka v promet šilinge ter novce po

1000, 200 in 100 kron. Šiling je vreden 10.000 papirnatih kron in sestoji iz 8 delov srebra in 2 delov bakra, v premeru ima 26 milimetrov in je malo manjši kot bivši 2kronski novci, ki so tehtali 10 gramov, dočim tehta šiling 7 gr. Na eni strani nosi sliko stebraste sredine parlamenta z napisom „Republik Oesterreich 1924“, na drugi strani je v sredini oljnatih vejic prsni ščit državnega grba z napisom „Ein Schilling“. 1000kronski so iz nikla in imajo na eni strani glavo Tirolke z napisom, na drugi pa sta 1000 in letnica 1924 obdana z vencem, velikost prejšnjih 20vinarških novcev; 200- in 100kronski pa iz bronca ter imajo velikost bivših krajcarjev. Šilingov se bo kovalo toliko, da pride na vsakega prebivalca do 60.000 kron. Polagoma pridejo v promet tudi dvojini in polovični šilingi po 20- in 5000 kron.

Denar iz aluminija na Bolgarskem. Finančni odbor je sklenil kovati 20 milijonov komadov novcev iz aluminija po 50 stotink, 40 milijonov komadov po 1 leva in 25 milijonov komadov po 2 leva. Papirnati bankovci se vzamejo prihodnje leto iz prometa.

Naš izvoz in uvoz se je v aprilu 1924 povečal: uvoz marca 1924 za 172,2, aprila 182,2, aprila 1923 146,1 milijonov zlatih kron; izvoz marca 1924 88,2, aprila 101,5, aprila 1923 79,9 milijonov zlatih kron vrednosti. Uvoz presega izvoz v prvih 4 mesecih za 348 milijonov zlatih kron, ki je v primeru z lani v vrednosti 227 milijonov zlatih kron dosti višji. Trgovinska bilanca pri nas pač nikdar ne bo aktivna.

Nova izvozna carina v Jugoslaviji. Z 10. junijem je stopila v veljavo nova izvozna carina, ki izkazuje nižje postavke. Za nekatere predmete se je carina prav izdatno znižala. Po novi izvozni carinski tarifi se odslej plačuje za pšenico po 20 Din za 100 kilogramov (doslej 30 Din), rž 20 (30), koruzo 10 (20), ječmen 10 (20), oves 5 (10), fižol 25 (50), pšenični zdrob in pšenična moka 8 (25), seno 2 Din za 100 kg. Za konje, stare nad tri leta se plačuje po 200 Din za komad, do treh let po 100 Din, za zaklane po 50 Din, za goveda do 100 kg žive teže po 40 Din, zaklana in brez kože so prosta carine, s kožo po 40 Din. Prašiči do 70 kilogramov se ne smejo izvažati, nad 70 kg za komad ali za vsakih 100 kg (po želji izvoznika) po 200 Din. Zaklane svinje 100 Din. Za meso, sveže ali nasoljeno se plačuje odslej po 50 Din; mast je prosta carine, ravno tako tudi vsi mesni izdelki. Jajca 100 Din, kože kakor do sedaj s popustom, za kože od ovc, koz, jagenčkov, konjske in svinjske kože po 200 Din, goveje kože brez carine. Sveže slive so carine proste, za druge vrste se plačuje po 3 Din; med je prost, ravno tako premog. Za smrekov les se pobira izvozna carina po 30 Din, krastov stavbni les in pragovi po 15 Din brez oddaje v naravi; oljčni sadovi 100 Din. Odpadki od stekla so prosti carine. Perutnina, živa 100 Din, zaklana 50 Din.

Dunajska blagovna borza. Žito: pšenica 3150—3200, rž 2950—3025, ječmen 3050—3200, koruza 2550—2650, oves 2700—2800, proso 2300—2400, kaša 4500—4900, fižol 6100—6300, grah 3300—4300, leča 5400—5800, krompir 850 do 1100 K za kg. Mlevski izdelki: pšenični zdrob 5900—6000, koruzni zdrob 3900—4000, pšenična moka C 5600—5700, moka za kuho 4900—5600, krušna moka 4—4100, pšenični otrobi 2000—2050, rženi otrobi 1950—2000 K za kilogram.

Borza. Dunaj, 16./VI. Dolar 70,460, milijarda nemških mark 16,30, funt šerling 305,300, franc. frank 3945, lira 3070, dinar 833, švic. frank 12 480, češka krona 2072, ogrska krona 0,74 avstr. kron.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Že več dni bljuje Vezuv. Npravili sta se dve novi žreli. Varnostne oblasti so prepovedale potovanje na Vezuv, ognjenik pri Neaplju v Italiji. — V Neustettinu pri Berlinu so komunisti podtaknili vžigalno bombo v kleti neke tiskarne in jo vžgali. Tiskarna in skladišče je skoro uničeno. Napadalci so zaprti. — Pod brzovlak Moskva—Riga je bila podložena bomba, ki je vrgla parni stroj 40 m

v stran in uničila večino vlaka. V vlaku so se nahajale visoke politične osebnosti. Koliko je mrtvih in ranjenih, še ni ugotovljeno. — V Wilkesborre v Ameriki je jamska eksplozija ubila 29 in zasula 40 delavcev. — Londonski mestni železničarja so stopili v stavko, ki pa polagoma pojenjuje. Zato pa posestniki avtomobilov in šoferji tem več zaslužijo. — Iz Rumunije, Bolgarske in Madžarske prihajajo poročila o silnih nevihtah in nalivih, ki povzročajo mnogo škode. — Vse dunajske banke so zvišale obrestno mero pri denarju, ki ni vezan na čas in se dvigne lahko vsak dan, na 9 odstotkov, pri na en mesec vezanih vlogah 10%, na dva meseca vezanih 11% in pri na 3 mesece vezanih vlogah na 12%. — V Londonu se bodo kovali srebrni rublji za Rusijo.

Blagoslov božji. Rimski listi poročajo iz Cossalta di Piave, da je 40letna kmetica Mezzavita nedavno povila trojčke. V isti vasi živi kmetica, ki je rodila v 32 mesecih osem otrok in sicer meseca februarja 1920. trojčke, septembra 1921. dvojčke in novembra 1922. zopet trojčke. Vsi otroci živijo.

Liga proti poljubovanju. Sedaj ko je nastopila poljubovalna sezona, so ustanovili na Španskem ligo proti poljubovanju. In kar je še bolj čudno — ustanovile so jo mlade lepe žene, polne življenja. Seveda — liga ni ustanovljena proti ljubezenskim poljubom, ampak le proti poljubom, ki so le iz navade in ki si jih dajejo ženske, kjerkoli se srečajo, na ulici, v gledališču, v družbi. Ta poljub, neprijeten, često hinavski, hoče liga odpraviti predvsem iz zdravstvenih ozirov. Poljubi iz ljubezni pa ostanejo v veljavi kakor doslej.

Za tiskovni sklad so darovali:

Hranilnica in posojilnica v Sinči vasi od čistega dobička 200.000; Čavko Matevž, Kožertavra. 10.000; Hodiše: Kaufič Terezija 2000, Goričnik Kr. 4000; Wieser Janez, Slov. Plajberk, 10.000; Dobernik Karol, Grabštanj, 5000 kron. Darovalcem srčna hvala.

Listnica upravnštva.

Opomine dobijo zamudniki potom zaupnikov. Ker da to veliko dela in zahteva mnogo časa, bodo nekateri medtem že vplačali. Naj se vsled tega ne razburjajo, pač pa sklenejo, da bodo znanprej odposlali naročnino takoj po sprjemu položnic.

Velinčan. Do 31. dec. t. l. manjka 1000 K. — **Ratej, Ruše.** Do 30./VI. 1924 točno. — **Fugger, Dravograd.** Ako darovalci niso bili objavljeni, seznama nismo prejeli. Din 25 je beleženih z 8./II. 1924, od tega dne je izkaz banke. Poročajte točno, da popravimo, kar so drugi opustili. — **Arnuš, Maribor.** Je mogoče, ali tukaj nismo mogli najti nič.

Mojstrovsko čelo in gosli

68 išče in kupi Josip Háša, Wien V., Margaretenplatz 6.

Hranilnica in posojilnica v Šmihelu pri Pliberku priredi svoj

letni občni izbor

dne 26. junija t. l. ob 10. uri dop. v posojilniških prostorih z običajnim sporedom.

K obilni udeležbi vabi odbor. 90

Lepa kmetija

srednje velika v obsegu 27 oralov, solnčna lega, vsa poslopja novo zidana,

se proda

Cena 230 milijonov kron.

Vsa pojasnila daje Jan Vošpernik, Podravlje — Förderlach. 91